

SAMLENOTAT
RÅDSMØDE (MILJØ) 27. marts 2025

-
1. "Global environmental policies", herunder biodiversitetskonventionen (CBD), forhandlinger om en ny juridisk bindende international aftale om plastikforurening (INC-5.2), FN's 7. miljøforsamling (UNEA7), med deltagelse af generalsekretær for FN's miljøprogram (UNEP)
- *Udveksling af synspunkter*
KOM-dokument foreligger ikke

”Global environmental policies”, herunder biodiversitetskonventionen (CBD), forhandlinger om en global bindende aftale om plastikforurening (INC5.2) og FN’s 7. miljøgeneralforsamling (UNEA7) med deltagelse af eksekutivdirektør for FN’s miljøprogram (UNEP)

Nyt Notat

Resumé

Nærværende notat er til brug for udveksling af synspunkter på rådsmøde (miljø) den 27. marts 2025 under dagsordenspunktet ”Global miljøpolitik”. Notater berører aktuelle globale miljøpolitiske sager, herunder biodiversitetskonventionen (CBD), forhandlingerne om en global bindende aftale om plastikforurening (INC-5.2) og FN’s 7. Miljøforsamling (UNEA7).

Biodiversitetskonventionen (CBD) COP 16.2.

COP16.2 under FN’s Biodiversitetskonvention blev afholdt i Rom den 24. til 27. februar 2025. På COP’en lykkedes det at nå til enighed om en række af de udestående beslutninger efter COP16, herunder en strategi for ressourcemobilisering, og en monitoreringsramme, der beskriver hvilke indikatorer, parterne inklusive Danmark skal rapportere på ift. Kunming-Montreal-aftalen.

Global bindende aftale om plastikforurening (INC5.2)

Forhandlingerne om en global aftale om plastikforurening genoptages på forhandlingsmødet INC-5.2, som afholdes den 5. – 14. august 2025 i Genève under dansk EU-formandskab. Forhandlingerne vil tage udgangspunkt i INC-formandens tekst fra 1. december 2024 (”Chair’s text”). Formandens tekst afspejler, at parterne stadig står langt fra hinanden på centrale bestemmelser. Det forventes, at der under forhandlingerne særligt skal fokuseres på kompromiser for kemikalie- og produktionsbestemmelserne samt aftalens finansiering.

FN’s 7. Miljøforsamling (UNEA7)

FN’s Miljøforsamlings 7. session (UNEA 7) afholdes den 1.-12. december 2025 i Nairobi, Kenya, under dansk EU-formandskab. Ved UNEA7 skal rammerne for den fremtidige globale miljøpolitik sættes ved vedtagelsen af en ministererklæring, et antal miljøpolitiske resolutioner samt en række administrative beslutninger om bl.a. FN’s miljøprograms strategi i form af deres Medium Term Strategy for 2026-2029.

Baggrund

På dagsordenen for rådsmødet (miljø) den 27. marts er der en drøftelse af ”Global miljøpolitik”. UNEP’s generaldirektør Inger Andersen er inviteret til at deltage ved drøftelsen. Formandskabet har endnu ikke fremlagt et baggrundsnotat til brug for drøftelsen, og det vides dermed ikke med sikkerhed, hvad formandskabet forventer af dette punkt.

På miljøområdet pågår i 2025 flere større globale forhandlinger, herunder biodiversitetskonventionen (CBD), forhandlingerne om en global bindende aftale om plastikforurening (INC-5.2) og FN’s miljøforsamling (UNEA7).

Formål og indhold

Biodiversitetskonventionen (CBD)

På Biodiversitetskonventionens COP15 i 2022 vedtog man en ny global aftale om biodiversitet, som omfattede Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework (GBF); en beslutning om ressourcemobilisering; en beslutning om udbyttedeling ved udnyttelsen af genetiske ressourcer og digital sekvensinformation (DSI); en monitoreringsramme; samt en mekanisme for planlægning, monitorering, rapportering og opfølgning. Ved Biodiversitetskonventionens COP16 i 2024 nåede man ikke i mål med alle beslutninger. En række

beslutninger blev derfor udskudt til en ekstra partskonference i Rom COP16.2, der blev afholdt den 24.-27 februar 2025. På COP16.2 lykkedes det at afslutte væsentlige forhandlinger. Fsva. ressourcemobilisering, blev det besluttet, at der på COP18 i 2028 skal træffes beslutning om, hvorvidt den Globale Miljøfacilitet (GEF) fortsat skal være FN's Biodiversitetskonventions såkaldte finansielle mekanisme, eller om der skal etableres en ny fond til det formål eller evt. designeres en anden eksisterende fond. Beslutningen indeholdt også et roadmap for hvilke skridt, der skal tages frem mod beslutningen på COP18, herunder på COP17 i 2026 og i de intersessionelle perioder mellem COP'erne, herunder under dansk EU-formandskab. En anden vigtig beslutning var vedtagelsen af en monitoreringsramme med en tilgang til planlægning, monitorering, rapportering og evaluering (PMRR), hvilket gør det muligt for parterne at følge fremskridt i forhold til GBF og fremme en forbedret implementering. En tredje vigtig beslutning på COP16.2 var udarbejdelsen af et Global Review, der beskriver, hvordan gennemgangen af de kollektive fremskridt mod implementeringen af Kunming-Montreal-aftalen skal foretages første gang på COP17.

Global bindende aftale om plastikforurening (INC5.2)

FN's Miljøforsamlings 5. session (UNEA5) vedtog i marts 2022 resolutionen "End plastic pollution: Towards an international legally binding instrument" (resolution 5/14). Resolutionen indeholder et mandat til forhandlinger i en mellemstatslig international forhandlingskomité (INC) om en juridisk bindende aftale om plastikforurening. Forhandlingskomitéen skulle ifølge UNEA-resolutionen afslutte arbejdet inden udgangen af 2024, og det femte forhandlingsmøde (INC-5) blev afholdt den 25. november – 1. december 2024 i Sydkorea med dette formål. Det lykkedes dog ikke at nå til enighed om en global plastikaftale på INC-5. Det blev derfor besluttet at forlænge mødet med en yderligere session (INC-5.2), som afholdes den 5. – 14. august i Genève, under dansk EU-formandskab. Det blev aftalt ved INC-5, at forhandlingerne ved INC-5.2. skulle tage udgangspunkt i et nyt aftaleudkast udarbejdet af INC-formanden den 1. december 2024 ("Chair's text"). Teksten indeholder fortsat flere forskellige tilgange og optioner på centrale artikler, og selve udfaldet af forhandlingerne er ikke blevet afgrænset med denne tekst. Det skyldes, at der er stor uenighed om ambitionsniveauet herunder særligt, om en aftale skal regulere plastikproduktion og skadelige kemikalier samt hvordan aftalen skal finansieres. INC-5.2 afholdes under dansk EU-formandskab, hvilket indebærer, at Danmark skal lede koordineringen af EU's positioner samt forhandle på vegne af EU og dets medlemslande.

FN's 7. Miljøforsamling (UNEA7)

FN's Miljøforsamlings 7. session (UNEA7) finder sted fra den 1. til den 12. december 2025 i Nairobi, Kenya. Formålet med UNEA7 er at sætte rammer og retning for den fremtidige globale miljøpolitik. Temaet for UNEA7 er "*Advancing sustainable solutions for a resilient planet*", hvormed der lægges op til en miljøforsamling med fokus på at fremme bæredygtige løsninger, der kan bidrage til en mere modstandsdygtig og sikker verden. Temaet er vedtaget af UNEA's formandskab efter konsultationer med medlemslandene samt stakeholders og observatører. Oman har frem mod 2027 formandskabet for UNEA. Konkret forventes udfaldet af UNEA7 at blive vedtagelse af en ministererklæring om centrale globale miljøemner og -udfordringer, vedtagelse af et antal resolutioner vedrørende konkrete miljøområder samt vedtagelse af et antal administrative beslutninger vedrørende bl.a. FN's miljøprogram (UNEP) strategiske arbejde samt dato og lokation for afholdelsen af UNEA8. Resolutionerne kan omhandle alle miljøpolitiske temaer og alle FN's medlemslande kan fremstille resolutionsforslag helt frem til 24 timer inden UNEA's afslutning. Temaerne for resolutionerne kendes dermed ikke på nuværende tidspunkt. På baggrund af erfaringer fra tidligere UNEA-sessioner forventes det, at der frem mod det årlige subkomité-møde i Nairobi d. 1.-5. september foreligger et overblik over temaerne for en række af resolutionsforslagene. UNEA7 afholdes under dansk EU-formandskab hvilket indebærer, at Danmark skal lede koordineringen af EU's positioner til ministererklæringen, resolutionerne og de administrative beslutninger. Som formand for EU skal Danmark ligeledes forhandle disse på vegne af EU og medlemslandene.

Europa-Parlamentets udtalelser

Der fremgår ingen udtalelser fra Europa-Parlamentet.

Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

Gældende dansk ret

Udvekslingen af synspunkter på rådsmødet (miljø) om "Global miljøpolitik" har ingen konsekvenser for dansk ret.

Konsekvenser

Udvekslingen af synspunkter på rådsmødet (miljø) om "Global miljøpolitik" har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser, eller konsekvenser for beskyttelsesniveauet.

Høring

Sagen har været i høring forud møde i EU-Miljøspecialudvalget den 11. marts 2025.

Dansk industri (DI) finder, at der bør tages højde for de konsekvenser for erhvervslivet, som en potentiel plastikaftale kan få. I den forbindelse mener DI, at der bør foretages konsekvensvurderinger, som industrien kan kommentere.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Biodiversitetskonventionen (CBD)

EU var tæt koordineret i forhandlingerne under COP16.2 på basis af de vedtagne EU rådskonklusioner.

Global bindende aftale om plastikforurening (INC5.2)

Foreløbigt er der to større grupperinger i forhandlingerne, hvor næsten 170 lande deltager. Den ene omfatter 69 såkaldte "ambitiøse lande" i High Ambition Coalition to End Plastic Pollution (HAC), inkl. EU, Danmark og Grønland. HAC arbejder for en aftale med juridisk bindende bestemmelser og kvantitative mål samt at gøre en ende på plastikforureningen globalt inden 2040. Under INC-5 i Sydkorea gav mere end 100 lande udtryk for en delt ambition om en ambitiøs aftale, herunder Danmark og EU. Den anden gruppering, der betegnes som Likeminded Group (LMG), består af primært olieproducerende lande. LMG ønsker en aftale baseret på frivillighed og national handling, der ikke omfatter bestemmelser om produktion, farlige kemikalier eller handelsbegrænsninger.

For de fleste industrilande er det vigtigt, at en global finansieringsmekanisme bygges på frivillige medlemsstatsbidrag allokert fra udviklingsbistanden. Udviklingslandene støtter optioner, hvor en international finansieringsmekanisme indebærer obligatoriske indbetalinger fra industrilande.

FN's 7. Miljøforsamling (UNEA7)

UNEA7 afholdes i en periode præget af hastige geopolitiske forandringer, som lægger pres på multilateralt miljøsamarbejde. Det aktuelle geopolitiske landskab kan have indflydelse på medlemslandenes villighed til at vedtage en ambitiøs ministererklæring og vægtige miljøresolutioner.

Regeringens generelle holdning

Biodiversitetskonventionen (CBD)

EU's miljøministerråd vedtog rådskonklusioner 14. oktober 2024 som fastlægger EU's holdning til forhandlingerne. Der henvises til samlenotatet 2. oktober 2024 fsv. regeringens holdning til COP 16.

Global bindende aftale om plastikforurening (INC5.2)

Regeringen arbejder overordnet for, at aftalen skal afspejle den ambitiøse europæiske lovgivning på plastik, omfatte plastikkens fulde livscyklus, samt forebygge både miljømæssige, klimamæssige, sundhedsmæssige og sociale konsekvenser af plastikforurening. Aftalens bestemmelser skal have en tilstrækkelig grad af national fleksibilitet, jf. subsidiaritetsprincippet, og regeringen arbejder for, at der tages udgangspunkt i grundprincipperne i både dansk, europæisk og international miljøret, såsom forurenere betaler-princippet, forsigtighedsprincippet samt at EU's affaldshierarki skal ligge til grund for aftalens bestemmelser.

FN's 7. Miljøforsamling (UNEA7)

Regeringen understreger vigtigheden af det multilaterale miljø samarbejde, som UNEA spiller en afgørende rolle for. I den aktuelle verdenssituation skal FN's miljø samarbejde kunne modstå og navigere geopolitiske forskydninger, som risikerer at udfordre grundlaget for multilateralt miljø samarbejde. Det er vigtigere end nogensinde at sikre fælles løsninger, der adresserer de planetære kriser og en bæredygtig fremtid.

Regeringen arbejder for, at resultaterne af UNEA7 leverer resultater, der sikrer fortsatte stærke globale miljø samarbejdsstrukturer- og aftaler og at der sættes en strategisk retning for FN's Miljøprogram i den kommende årrække, der stemmer overens med europæiske positioner

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Biodiversitetskonventionen (CBD)

Regeringens holdning til COP 16 blev fremlagt i samlenotat 2. oktober 2024.

Global bindende aftale om plastikforurening (INC5.2)

Miljø- og Fødevareudvalget er tidligere blevet orienteret skriftligt om forhandlingerne den 7. september 2022, den 24. maj 2023, den 3. november 2023, den 15. april 2024, den 21. november 2024, den 10. december 2024, og mundtligt af miljøministeren den 9. oktober 2024.

FN's 7. Miljøforsamling (UNEA7)

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.